TAKOMA PARK MD 20012

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 58. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 28-го БЕРЕЗНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 28, 1969 No. 58. VOL. LXXVI.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 27 березня 1969

В АМЕРИЦІ

МАЙНЕР СТАРАЄТЬСЯ ПРО ГУБЕРНАТОРСТВО стейту Ню Джерзі. 60-річний правник демократ був впродовж двох каденцій губернатором Ню Джерзі, в роках 1954-1962, але не міг втретє кандидувати і від 1963-го року працював як адвокат в Нюарку. Тепер він може знов кандидувати і 26-го березня повідомив, що старатиметься про номінацію на демократичного кандидата. Роберт Майнер заявив, що 8 років губернаторства були найкращими роками в його житті. Але він знає, що тепер 4 роки праці на становищі губернатора будуть дужи важкі.

КОЛИШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК, даючи інтерв'ю для Нешенел Бродкастінґ Компані, признався, що найбільшою його помилкою під час урядування була згода на висадку горстки слабо озброєних кубинців в Свинячій Затоці. Найчорнішою хвилиною під час його урядування — була криза у зв'язку з совєтськими ракетами на Кубі, а найбільшою його досадою було те, що не вдалося йому закінчити війни у В'єтнамі. Раск признається, що він відповідальний за катастрофу у Свинячій Затоці, за яку взяв відповідальність був і покійний президент Кеннеді. Раск перестерігає проти ізоляціонізму, який появляється на обрію американської політики. Він каже, що маємо таких, які кажуть забрати американські війська з Азії і з Німеччини, які домагаються, щоб не допомагати закордонним державам, бо вони високими митами не допускають до себе товарів із ЗСА.

ПЕРЕДБАЧАЮТЬ СИЛЬНИЙ ЗЕМЛЕТРУС в Сан Франсіско в найближчих десятьох роках. Про це не говорить якийсь ворожбит, тільки директор Геологічного Огляду ЗСА д-р Вілліям Т. Пекора, який зізнавав в Сенатській Підкомісії Внутрішніх Справ, яка схвалює видатки на досліди над землетрусами. Він сказав дослівно таке: „Передбачаємо, що буде новий масовий землетрус, напевно в найближчих 30-ох роках, а можливо, що вже в найближчій декаді". Д-р Пекора, заявив, що його передбачення може викликати в населення паніку, але він не може ховати правди, яку знає. Докладне передбачення тепер не можливе, але йдуть досліди в тому напрямку, щоб можна було на 100 відсотків певно передбачати такі сильні землетруси, які були в 1964-му році на Алясці, і в 1906 році в Сан Франсіско.

В ЛЮТОМУ Ц. Р. ЗАПАСИ ЗОЛОТА ЗСА зменшилися на 27 мільйонів дол., як повідомив Департамент Скарбу. При кінці лютого ц. р. запаси золота в державній скарбниці становили 10,801,000,000 дол. Тут треба пригадати, що в травні минулого року запаси золота ЗСА зменшилися були до рекордового низького числа — 10,468,000,000 дол. Бюлетень Департаменту Скарбу одночасно повідомляє, що число американських долярів в руках закордонних власників в минулому році збільшилося на 722 мільйони долярів. Центральні банки закордонних держав мали 12,539,000,000 дол., а приватні власники мали 19,518,000,000 дол. В кінці лютого ц. р. було за кордонами ЗСА 32,057,000,000, а при кінці грудня 1968 року 33,855,000,000 долярів.

У СВІТІ

ЗСА ВІДКИНУЛИ на Женевській конференції роззброєння совєтську пропозицію щодо заборони використовування морського дна для будь-якої зброї. Представники Швеції й Італії наполягали на вівтірковому засіданні Женевської конференції, щоб про цю справу взагалі дебатувати на самому кінці, а першенство дати справі заборони ядрових експериментів під землею та заборони чи бодай обмеження ядрової зброї. Женевська конференція має розійтись на літні ферії з початком травня ц. р.

ВІЙСЬКОВИКИ В НАТО ВИМАГАЮТЬ, щоб головним командантом збройних сил того Атлантійського Союзу, що охоплює 14 держав (без Франції) був надалі американський старшина. Таке вирішено у минулий вівторок на нараді військових представників всіх 14-ох членських держав в головній квартирі НАТО у Брюсселі. Вони аргументують, що головним командантом повинен бути старшина тієї держави, яка має в НАТО найбільше атомової потуги і що відкликання американця з становища головного команданта могло б породити враження, наче б ЗСА стали байдужніми супроти НАТО. Новим командантом НАТО буде ген. Ендрю Гудпастер.

В АВСТРАЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ ВСЕ ЩЕ ІСНУЄ ФЕРМЕНТ з приводу так званої „афери Ґортона": ворожі прем'єрові Джанові Ґортонові політичні партії роздули виявлену пресою подробицю, що Джан Ґортон відвідав в минулому році пізньою ніччю американську амбасаду в товаристві 19-тирічної журналістки Джералдін Віллозі, доньки австралійського сенатора. Опозиційні партії хотіли здискредитувати прем'єра й вимагали його резиґнації.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ВИМІНЯЛА одного засудженого на 4 роки шпигуна на кількох політичних в'язнів, що перебували в Східній Німеччині. 69-літній поліційний старшина Вільгельм Леман признався був у минулому році, що видавав совєтським аґентам, які прибували до Західнього Берліну, німецькі пашпорти. Звільнивши його, західньонімецькі власті відставили його до Східньої Німеччини. Кого звільнили комуністи — не подано.

ЗСА РІШУЧЕ ЗАСУДИЛИ бомбардування цивільного населення в Біяфрі ніґерськими, насправді совєтськими, літаками. Репрезентант президента Ніксона професор Клайд Ферґусон, який відвідав Біяфру, щоб перевірити стан тамошнього голоду, склав в столиці Ніґерії Ляґосі гостру заяву проти того тероризування цивільного населення в Біяфрі, при чому головно жінки й діти падуть жертвою того бомбардування. Ніґерію підтримують Британія і СССР проти самостійницького руху Біяфри.

ЗАХІДНЯ НІМЕЧЧИНА НЕ ПОГОДИТЬСЯ на перетворення Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку) на будь-яку іншу організацію з іншим статутом — заявив міністер закордонних справ Віллі Брандт. Ця його заява стоїть у зв'язку з становищем французького президента де Ґолля, який готов допустити Британію до Европейської Економічної Спільноти тільки при умові перетворення тієї могутньої економічної організації на свобідніше об'єднання більшого числа держав.

В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ЗАКРИТО невеличку фабрику протитанкової зброї „Карат Гартметаль", і звільнено всіх робітників. Східньо - німецька й совєтська преса накидувалась на Західній Берлін, що там, всупереч чотиридержавній постанові, продукується зброю.

ПРЕМ'ЄР КАНАДИ В БІЛОМУ ДОМІ

Канадійський прем'єр П'єр Трудо під час своїх відвідин у ЗСА був гостем президента Ніксона в Білому Домі. На фото: Трудо (зліва) разом з Ніксоном.

Президент Ніксон плянує збільшити пенсії соціяльного забезпечення

Вашингтон. — З Білого Дому повідомляють, що президент Ніксон хоче здійснити свою передвиборчу обіцянку і збільшити пенсії соціяльного забезпечення. Збільшені видатки на побільшені пенсії були б покриті тим способом, що або збільшено б податок на соціяльне забезпечення, який тепер становить 4.8 відсотка, і який від 1-го січня 1971-го року мав би бути збільшений до 5.2 відсотка, або схвалено б, що це збільшення почало обов'язувати вже від 1-го січня 1970-го року. Тепер ще не знати, на скільки мали б бути збільшені пенсії соціяльного забезпечення. Існує одна пропозиція, щоб пенсії збільшити на 7 відсотків, бо на стільки збільшилися кошти прожитку від останнього збільшення пенсій в минулому році. Ніксон звернувся до Конґресу з різними проєктами, ціллю яких є спинити інфляцію, яка збільшується великими темпами. В лютому ц. р. кошти прожитку збільшилися на 0.4 відсотка. Президент просить продовжити важність збільшеного прибуткового податку, так званого надподатку, та зберегти податок від продажу авт і телефонічних розмов в теперішній висоті ще на один рік. Уряд плянує зменшити федеральний бюджет на $2.7 більйона, бо хоче, щоб надвишка в бюджеті на фінансовий рік 1970 становила принаймні $4 більйони. Ці всі заходи мали б спинити інфляцію, яка шкодить дуже молодим і дуже старим, вбогим і ощадним, як заявив Президент.

Пекард твердить, що ЗСА мусять обороняти свої Мінютмени системою „Сейфґард"

Вашингтон. — В Підкомісії в справах роззброєння зізнавав заступник секретаря оборони Дейвід Пекард, який твердив, що СССР майже дорівнює в ділянці далекосяжних ракет ЗСА, змагаючи до того, щоб осягнути вищість над цією країною та щоб могти несподівано напасти на ЗСА та їх так знищити, щоб вони не могли повести відплатної акції. Опозиція проти розміщення ракет „Сейфґард" („Охорона") твердила, що Департамент Оборони збільшує збройну перевагу СССР, щоб Конґрес настрашити, бо хоче, щоб Конґрес схвалив програму системи Охорони. Заступник секретаря оборони заявив, що СССР вже в себе розмістив протиракетні ракети і збільшує число далекосяжних наземних і на підводних човнах ракет, щоб здобути перевагу в цій ділянці та у відповідній хвилі напасти на ЗСА. Пекард казав, що треба конче системою „Охорона" охороняти ракети Мінютмени, щоб їх не міг знищити ворог на землі.

Лікарі стверджують, що організм Айзенгавера не реаґує на ліки

Вашингтон. — Лікарі в армійському шпиталі Волтера Ріда затривожені тим, що організм колишнього президента Двайта Д. Айзенгавера не реаґує на ліки. Директор шпиталю генерал бриґади д-р Фредерік Гюз ствердив у вечірньому бюлетені з 26-го березня, що „немає поправи в стані здоров'я" пацієнта. Це був найбільше песемістичний бюлетень від часу, коли минулого тижня лікарі ствердили нову недугу Айзенгавера — його серце не помпувало потрібної скількости крови до інших частин організму. На запити журналістів лікарі заявили, що найгірше те, що організм пацієнта не реаґує на ліки, й тому не можна поліпшити його стан здоров'я. 26-го березня ввечері Айзенгавера відвідав президент Ніксон, який коротко розмовляв із пацієнтом, інформуючися раніше про стан здоров'я в пані Айзенгавер та в сина колишнього президента Джана Айзенгавера, який тоді був в шпиталі.

Індекс цін збільшився на 0.4 відсотка і становив 124.6

Вашингтон.— Статистичне бюро в Департаменті Праці звітує, що в лютому цього року індекс цін збільшився на 0.4 відсотка і становив 124.6 відсотка в порівнянні з пересічними цінами з років 1957-1959. Це збільшення коштів прожитку свідчить про те, що досі не вдалося Урядові президента Ніксона „охолодити" американську економіку так, щоб не збільшувався на неї інфляційний тиск. На збільшення коштів прожитку мало вплив подорожчання відсотків від морґеджів, транспорту та одіння. Ціни на споживчі товари були на 4.7 відсотка вищі в порівнянні з цінами минулого року. Заробітки 45 мільйонів фабричних робітників пересічно збільшилися на 37 центів тижнево і становили $111. Статистичне бюро звітує, що збільшилися в лютому гуртові ціни, що свідчить про те, що індекс цін збільшиться і в березні ц.р. Видатки на лікування збільшилися на 51.3 відсотка в порівнянні з роками 1957-1959.

Договір оборони між ЗСА й Еспанією буде продовжений на дальших 5 років

Вашингтон. — З'єднані Стейти Америки й Еспанія подали до відома, що між урядами обох держав досягнено в принципі порозуміння в справі продовження на дальших п'ять років дійсности підписаного ними договору про право ЗСА вдержувати мілітарні бази на території Еспанії. Досягнено порозуміння в цій справі після переговорів, що в них брав участь державний секретар Вілліям П. Роджерс і міністер закордонних справ Еспанії Фернандо Марія Кастієлла і Майц. На основі існуючого договору ЗСА мають можливість втримувати на території Еспанії одну базу для підводних човнів типу Поляріс, три летунські бази й інші мілітарні інсталяції. В заміну за це Еспанія одержить певну кількість військового виряду: джетових літаків, протилетунських ракет, радарів, танків тощо. Під сучасну пору З'єднані Стейти Америки вдержують у своїх мілітарних базах в Еспанії понад 15 000 вояків з родинами. Дійсність договору оборони між ЗСА й Еспанією мала бути припинена вже з березнем цього року, але рішено його продовжити з огляду на все більшу активність совєтської фльоти на Середземному морі і на совєтську інфільтрацію, головним чином економічну Альжиру й інших країн Африки. Під час свого перебування у Вашингтоні еспанський міністер закордонних справ Кастієлля конферував також з президентом Ніксоном і його дорадниками. В Конґресі ЗСА справа мілітарної співпраці між ЗСА й Еспанією має своїх рішучих противників, з огляду на режим Франка.

Нґуєн Ван Тіє погоджується допустити комуністів до участи в політичному житті Південного В'єтнаму

Сайгон. — Згідно з достовірними повідомленнями, президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тіє висловив свою згоду на те, щоб після евентуального миру в його країні комуністи й інші політичні групи, які входять в склад Національного Фронту Визволення, включилися на рівних правах з іншими національними політичними партіями в політичне життя Південного В'єтнаму. Водночас із цим повідомляють, що Нґуєн Ван Тіє обговорював із своїми дорадниками також питання допущення членів названого Фронту до участи у виборах. З уваги на такі можливості, мав би бути поширений Народний Союз Соціяльної Революції — об'єднання політичних сил Південного В'єтнаму, що був створений минулого року південно-в'єтнамським урядом. В квітні 1969 року Тіє мав би очолити цей Союз і в склад Союзу крім проурядових мали б входити також політичні групи, включно з В'єтконґом, які входять тепер в склад прокомуністичного Фронту Національного Визволення. Цей фронт був створений комуністами в 1960 році в процесі розгортання веденої ними партизанської боротьби і до нього увійшли також деякі не-комуністичні елементи, але ж провідну ролю в ньому відіграє Народна Революційна Партія, яка є частиною Індокитайської Комуністичної Партії, що має свою головну кватиру в столиці Північного В'єтнаму Ганої. Погоджуючись на участь окремих груп Фронту Національного Визволення в майбутньому політичному житті Південного В'єтнаму, Нґуєн Ван Тіє все ж таки заперечує можливість леґального існування комуністичної партії, заявляючи, що вона заборонена конституцією Південного В'єтнаму.

Йорданський король під час відвідин у Вашинґтоні говоритиме в імені всіх арабів

Бейрут, Ливан. — Йорданський король Гуссейн під час запланованих на 8 квітня ц. р. відвідин у Вашинґтоні та зустрічі з президентом Ніксоном і членами його Уряду говоритиме в імені всіх арабських королів і президентів — заявив новий йорданський прем'єр Абдель Монеім Ріфаї на пресовій конференції в Аммані після створення свого кабінету. Відповідаючи опісля на запити кореспондентів, прем'єр Ріфаі категорично заперечив надруковану попереднього дня вістку в „Ню Йорк Таймсі", що король Гуссейн зустрічався і розмовляв з ізраїльським міністром закордонних справ Абба Ебаном. Рівночасно ізраїльський прем'єр Голда Мейр на університетській врочистості в Єрусалимі заявила, що Ізраїль ніколи не погодиться, щоб його долю вирішували інші, та ніколи такого рішення не прийме. Це був натяк на заплановану в справах Близького Сходу конференцію репрезентантів чотирьох великодержав: З'єднаних Стейтів Америки, Совєтського Союзу, Великобританії і Франції.

В СССР арештовано Івана Яхимовича автора протестних листів

Москва. — Згідно з одержаними тут повідомленнями з Латвії, там в одній із місцевостей поблизу Риги, арештовано колишнього голову великого колгоспу на території Латвійської ССР Івана Яхимовича, який втратив внаслідок протестного листа до Суслова в справі ув'язнених письменників свою посаду й жив востаннє без праці на удержанні своєї жінки. Яхимович був прославлюваний ще 1964 року „Комсомольською Правдою" за досягнення й успіхи в керуванні очолюваного ним колгоспу. Із свого посту Яхимович був звільнений минулого року, після вислання відкритого листа адресованого секретареві московського Політбюро М. Суслову із протестом проти переслідування інакше думаючих молодих письменників із заявою, що цього роду репресії в країні, де понад 50% населення ще не має тридцять років і належить до молоді, можуть бути важкою загрозою для совєтської системи й комуністичного будівництва. В липні 1968 року І. Яхимович разом з ген. Петром Григоренком відвідали амбасаду ЧССР у Москві і заявили там свою підтримку для започаткованих режимом Дубчека реформ. Востаннє Яхимович разом з Григоренком підписали протестного листа проти репресування молодих інтелектуалів.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПАНАХИДА ПО ГЕН М. КАПУСТЯНСЬКОМУ

Ню Йорк. — З ініціятиви Організації Державного Відродження України, Українського Золотого Хреста і УАТ „Зарево", в дні 30 березня, о год. 12-й дня в Українській Православній Катедрі св. Володимира в Ню Йорку при 82 ву., в сороковий день смерти буде відправлена панахида по сл. п. Миколі Капустянському, ген. полк. Армії УНР, членові ПУН і Голові Сенату ОУН. Потім поминальна трапеза з виступом ген. Аркадія Валійського та ред. Ярослав Гайваса.

ГЕН. П. САМУТИН ДОПОВІДАТИМЕ В НЮЙОРКСЬКОМУ ВІДДІЛІ ОБВУА

Ню Йорк, Н. Й. — Заходами Управи місцевого Відділу ОБВУА відбудеться в суботу, 29-го березня ц. р. в горішній залі Українського Літературно - Мистецького Клюбу, при 149 Другій евеню в Ню Йорку, в рамках Членських Сходин ОБВУА доповідь генштабу ген.-хор. Петра Самутина на тему „Збройні сили СССР — їхня організація і розвиток". Доповідь доступна також для всіх інших кол. вояків і ширших кіл громадянства. Початок о год. 7:00 увечері.

ТЕХНІЧНО-НАУКОВЕ СИМПОЗІЮМ ТУІА

Ню Йорк. — Т-во Українських Інженерів Америки влаштовує в суботу, 29-го березня в приміщенню Українського Інституту Америки при 2 Схід 79-тій вулиці Технічно-Наукове Симпозіюм. Доповіді матимуть: інж. Зенон Салевич — "Nylon-66 — волокно поліаміду"; інж. Ярослав Терлецький — „Зміни в модерній поліграфічній технології"; інж. Роман Гавриляк — „Застосування прискорювача Ван де Ґраффа (системи Тандем) для досліджень структури атомного ядра"; д-р інж. Олекса Біланюк — „Циклотрони, нуклеони і тахиони"; інж. Ігор Вітковицький — „Роля плязми у високоамперних струях електронів", та інж. Володимир Гнатківський — „Логіка плянування конструкції космічної стації". Доповіді заторкнуть найновіший розвиток у згаданих галузях науки. Початок о год. 3-ій по пол. Після конференції — товариська гутірка при перекусці.

РІЧНІ ЗБОРИ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ УНР

Філядельфія. — Загальні річні збори місцевого Товариства Прихильників Української Народної Республіки у Філядельфії відбудуться у суботу, 29 березня о 3:30 дня в горішній залі Українського Спортового Клюбу при 4932 Північ Брод вулиця. Головою Товариства Прихильників УНР є Павло Лимаренко.

ПРОФ. І. ВОВЧУК ДОПОВІДАТИМЕ В ІРВІНҐТОНІ

Ню Йорк. — У суботу 29 березня о год. 7:30 вечора в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні, в циклі лекцій, що їх улаштовує Український Народний Університет при ОУВФронті в Ньюарку, відбудеться доповідь проф. І. Вовчука на тему „Чи витримають обручі імперії?". Після лекції — дискусія.

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ВЕСЕЛИЙ ВЕЧІР У КЛІВЛЕНДІ

Клівленд. — Створене в 1968 р. Гуцульське Товариство Клівленду „Трембіта", яке на минуле Різдво послало українським воякам з того міста подарунки до В'єтнаму, а в січні ц. р. видало газету „Трембіта", влаштовує у суботу 29 березня, в залі Муні Юніор Гайскул о 8-й веч. Гуцульський вечір гумору, пісні й танку. Виступлять: квартет „Верховина" з Торонта, письменник Микола Понеділок і двоє танцюристів - дітей з Чикаґо. Про підготову до цього вечора повідомляла місцева газета „Клівленд Пресс", з 20 березня, під наг. „Веселий гуцульський вечір" запляноаний українською групою у Клівленді". Замітку прикрашує світлина квартету „Верховина" з Торонта.

Молодий українець Роман Пиріг допоміг винайти нову методу розшуку золота

Ґолден, Колорадо. — Молодий 24-річний українець Роман Пиріг, який здобуває звання „мастера" у вищій Школі, дуже видатно допоміг у винайденні нової методи розшуків таких дорогоцінних металів, як золото, срібло та інші. Син відомої виховної працівниці п-ні Зиновії Пиріг, член 293 Відділу УНСоюзу, Роман Пиріг одержав 15 тисяч долярів для знайдення нової методи від „Юнайтед Стейт Жіолоджікел Сюрвей". Він працював і продовжує працю під зверхністю д-ра Рамона Віска, керівника департаменту гірничої хемії. Програма вивчення важких металів розпочалась там два роки тому. Д-р Р. Віск сказав, що з допомогою нової методи будуть розшукувати, напр., меркурій у камінні чи воді. Офіційно нову методу названо „Пирі-Віск". Місцева газета помістила інформацію про відкриття нової методи, впарі з фотознимкою Романа Пирога, коли він працює в лябораторії Колорадської Гірничої Школи, зазначаючи, що він допоміг винайти нову методу розшуку дорогоцінних важких металів.

Рабін обвинувачує „Н. Й. Таймс" у „найгіршому антисемітизмі"

Трентон. — Місцевий „Івнінґ Таймс" з 24-го березня ц. р. надрукував вістку про виступ рабіна Говарда Герша, який обвинувачував „Ню Йорк Таймс" у „найгіршому антисемітизмі". У вістці сказано:

Рабін Говард Герш сказав своїй конґреґації, що „Ню Йорк Таймс" становить „безцінний світовий віз для анти - жидівської пропаґанди найбільшого калібру. Духовий провідник трентонської конґреґації Брати Ізраїлю сказав у своїй кінцевотижневій проповіді: „Я часто дивуюсь, чи „Ню Йорк Таймс" не є найбільш небезпечним розсадником антисемітизму". Він додав, що власником газети є жидівська родина, але не вагається публікувати „обидві речі про жидів та Ізраїль", що їх, на його думку, видавці нежиди відкинули б, як зломамірені і обидні. Рабін сказав, що зведена на манівці політика газети „надає такої ваги і впливу анти-семітським обидам, що вони ніколи їх не досягнули б самі по собі". Він додав, що анти-ізраїльська політика „Ню Йорк Таймсу" не обмежується до редакційної сторінки, але „просякає з усіх його сторінок"...

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Supscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65$.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Москва продовжує війну"

У статті під цим заголовком відомий американський публіцист, синдикований колюмніст Дейвід Лоренс, стверджує, що війна у Південному В'єтнамі вже давно скінчилася б, якби Північний В'єтнам і посередньо В'єтконґ не діставали від Москви допомоги грішми, зброєю та всіма можливими товарами. Кругло 10.000 американців згинуло вже від часу, коли почалася „мирова" Паризька конференція. Лоренс покликається при цьому на недавню заяву секретаря оборони Мелвіна Лерда, що Північний В'єтнам і В'єтконґ безперервно отримують від Совєтського Союзу наймодернішу зброю, як, наприклад, 122-міліметрові ракети, що ними обстрілюють відкриті південнов'єтнамські міста і американські бази. Завдяки протекції Москви комуністичні війська — реґулярна армія Північного В'єтнаму і повстанська армія В'єтконґу — безкарно користуються територією „невтральних" Ляосу й Камбоджі, як своїм „безпечним пристановищем".

Логічно, Москва свідомо і пляново продовжує війну в В'єтнамі, бо їй вигідно і потрібно виснажувати Америку, спричиняти їй клопоти на внутрішньому терені, при чому й тут ніхто інший, як та сама Москва, тягне за кулісами за шнурок різних опонентів, які обвинувачують американський Уряд у веденні В'єтнамської війни, але не висловлюють протесту й догани на адресу Москви та Ганою.

Коли ж Москва займає таку виразно ворожу поставу супроти Америки, ведучи війну проти неї в'єтнамськими руками, то як можна сподіватися від неї поступок у будь-яких переговорах в справі роззброєння чи Близького Сходу?! Найпершою передумовою успіху таких переговорів є добра воля. Яку ж добру волю можуть виявляти кремлівські володарі, які не словами, а ділом, і то таким, що коштує Москві більйони, доказують у В'єтнамі свою ворожість супроти Америки?! Президент Ніксон, очевидно, здає собі добре справу з цієї ситуації і тому заявив, що годі думати про успіх в переговорах про обмеження ракетного зброєння, коли не буде злагоди в політичних проблемах. Очевидно, це або побожне бажання на межі утопії, або — музика далекого майбутнього.

Ревізія утопії

У Москві відбулося чергове засідання представників комуністичних партій, цього разу з участю делеґатів від 67 країн. Кремль скликав їх на те, щоб посунути вперед давно запланований і роками відкладуваний „світовий з'їзд комуністичних партій", яких є понад сто. В працях Комісії для скликання світового з'їзду не взяли участь комуністичні партії таких країн, як Югославія, червоний Китай, Північний В'єтнам, Північна Корея та понад 20 інших. Комісія закінчила працю 22 березня, коли в районі острова Даманського - Чєнпао ще гули російські й китайські гармати. Московські газети, а за ними й їхній підголосок у Києві „Молодь України" з 12 березня писали, що Пейпінґ „виступає проти всього комуністичного руху", „провадить широку кампанію проти скликання міжнародної наради комуністичних і робітничих партій". Совєтська преса постійно пише про „ревізіонізм у Китаї".

На московських нарадах виявилось, що про дійсно міжнародний з'їзд комуністичних і робітничих, себто поплентацьких, партій не може бути мови. „Правда" з 23 березня оголосила, що підготовна Комісія знову збереться в Москві у травні, а сам „міжнародний комуністичний з'їзд" призначено на 5 червня, і також у Москві. Цього разу Кремлеві довелося вдатися до циркового трюкацтва, повідомляючи про участь 67 комуністичних партій в останніх нарадах, хоч у більшості брали в них участь лише фракції чи партійні групи з різних країн. Так, наприклад, комуністична партія Швеції була представлена тільки так званою Лівою партією, комуністичну партію Франції заступали лише прихильники співпраці з СССР, а активні групи членства тієї партії, прихильники червоного Китаю, прихильники незалежної лінії — участи в московській нараді не брали. І так майже з кожною комуністичною партією з різних країн, бо в них самих зникла єдність. Кожна група по-своєму займається ревізією марксизму, який виявився утопічним, а до того ще й цілком застарілим ученням.

Ревізію комунізму провадять самі комуністи, а в СССР, як колись писав Іван Багряний, Маркса негайно заарештували б. Тому запланований у Москві міжнародний з'їзд — в жадному випадку не буде міжнародним.

В. Чапленко

„СІНЯВОКАЯ СЯСТРА УКРАІНИ" РЕМСТВУЄ

„Синьоокою сестрою України" називали українські письменники 20-их років Білорусь. І це було виявом щирої любови до близького нам народу, може, єдиного з усіх наших сусід, що не загрожує нам, а ми до нього не маємо особливих претенсій. Білоруські письменники так само щиро ставилися до України, а як наші письменники їздили до них з офіційними чи неофіційними відвідинами, то вони були найгостинніші з ними. І навпаки: як вони до нас приїжджали, то й ми їх уважали гостями дорогими. Я особисто завжди цікавився долею цього народу, його культурою (напр., знаменитий танець „Лявоніха"), письменством, і в своїм книгозборі завжди мав, як і тепер маю, твори таких білоруських письменників, як М. Багдановіч, Якуб Колас, Янка Купала, які належать до моїх улюблених письменників. А з Якубом Коласом я навіть листувався, і він мені свого часу надіслав з присвятним написом Шевченкового „Кобзаря" в перекладі Янка Купали.

І от тільки на еміґрації я вперше довідався, що й між білорусами та нами, українцями, можуть бути якісь суперечки. Якось я слухав виступ відомого білоруського діяча й науковця, що нарікав на якесь нібито намагання українців бути для білорусів „старшими братами" у доганному цього слова розумінні. Не бачивши ніде наших імперіялістичних можливостей щодо сусідніх народів, у тому числі й щодо білорусів, я тоді (слухавши тую промову) згадав відому оповідку чи казочку для дітей про зайця, який з розпачу, що його ніхто не боїться, а він, навпаки, перед усяким труситься від страху, побіг був топитися. Добігає до ставка, аж там щось бульк - бульк у воду. То жаби, що сиділи на березі, злякалися зайця, недійшлого самогубця. Тоді він, засць, спинився — і вже годі топитись, коли, мовляв, є на світі такі, що й його бояться. Оце, може, тільки таке наше, за сучасних умов, „старшобратство", — маємо ту моральну сатисфакцію, що хоч білоруси нас бояться.

Про те, що згадане нарікання отого білоруського діяча й науковця не було й не є поодиноким фактом, свідчать недавні протести проти „українського імперіялізму" газети „Беларус", надруковані в її 141 числі за січень цього року (це щомісячник, і до мене вона дійшла тільки тепер). Маю на увазі допис А. Будзіча „Якою мовою написано „Литовський статут?" (Я перекладаю заголовок, як також і подальші цитати з цього допису).

Дописувач дає відсіч („адказ") українським газетам „Новий Шлях" та „Вільне Слово", які, мовляв, загарбали не тільки білоруських спортсменів, учасників Олімпіяди в м. Мехіко, а й твердили, що Литовський статут написано українською мовою і що ця „українська мова була урядовою мовою в Литовському князівстві". А далі дописувач написав: „Якби редактори „Вільного Слова" читали більше, ніж те, що його пише „Новий Шлях", то тоді б побачили, до якої міри сміховинности доводять вони своє похвальне (іронія — В. Ч.) намагання придбати собі зайвий шматок слави". А потім додає, що до такого зазіхання на „Литовський статут" не додумалися навіть російські чорносотенці. На доказ цього останнього він навів цитату з енциклопедії Брокгавза і Ефрона, видання 1891 р., в якій сказано, що „білоруською мовою писали всі литовські акти, грамоти" тощо і що „вона була офіційною від XIV ст.", а „Литовський статут" з 1505 р. є пам'яткою цієї мови. Підтвердження цього дописувач знаходить і в передмові до недавнього видання цієї пам'ятки, здійсненого в Мєнську (1960 р.). А наприкінці допису він радить редакторам згаданих газет зазирнути до цієї книжки, щоб „переконатися, якою він мовою написаний, білоруською чи тією, за допомогою якої (тобто української — В. Ч.) кумедні „імперіялістики" намагаються привласнити собі чуже добро".

З добр. Будзічем можна згодитись, що так писати про урядову мову Великого Князівства Литовського, як написали оті згадані українські газети, що це, мовляв, українська мова, не можна, але не можна її називати й тільки білоруською, як про це сказано в енциклопедії Брокгавза та Ефрона, з якою солідаризується й добр. Будзіч. Її традиційну основу — церковнослов'янську успадкували однаково і білоруси, і українці, як спільно ж вони додавали до неї пізніше й живомовних слів та висловів. І її, цієї мови, однаково вживали у Вільні й Києві та Львові, нею писали свої праці українські й білоруські письменники. А з огляду на те, що і в ділових текстах додержувалися традиційного церковнослов'янського правопису, то й у них (а не тільки в церковних книгах) як правило не допускалася ні білоруська, ні українська фонетика (в них не відбито ні білоруського акання - якання, ні українського ікання).

Інакше сказавши, в ній не було нічого особливо своєрідного ні з української мови, ні з білоруської, а лексика була переважно спільна. Крім того, особливо наприкінці цього періоду, вона була дуже занечищена польонізмами, що були також „спільними" для білорусів і українців. Ті окремі чи то білоруські, чи то українські фонетичні явища, що часом проривалися крізь товщу цієї традиційної мови, були тільки порушенням норм цієї мови. Цю мову тоді називали „руською", як це маємо й у відповідному параграфі самого „Литовського

(Закінчення на стор. 5-ій)

УКРАЇНСЬКА ЛАСТІВКА НАД УССУРІ

Для російського „інтернаціоналіста" - комуніста немає жадної різниці між українським Дніпром і китайською рікою Уссурі, між українською княжою історією і Далеким Сходом з совєтсько - китайськими сутичками.

Московські „Известия" з 19 березня опублікували репортаж п. з. „Дружина командира" — про вбитого в бою з китайцями старшого ляйтенанта Івана Стрельнікова і його родину. Ляйтенант Стрельніков, з роду сибіряк, узяв за дружину заледве 16-річну дівчину Ліду з села Ластівка. Газета не подає, чи вона приїхала з України, чи була переселена на Далекий Схід.

За два роки подружжя мало двох дітей: Світлану й Ігоря. Дружина командира була єдиною жінкою на заставі біля острова Даманський - Чєнпао, і до неї постійно зверталися солдати з проханням щось залатати, повчити, „як садити капусту", „як зробити гірчицю" тощо. Коротко — всі її дуже любили. 2-го березня ляйтенант забіг у новозбудований дерев'яний дім - „ізбу" (бо спочатку молоде подружжя жило в шатрі), „ковтнув чаю, узяв валянки та хутро і помчав, сказавши: „На кордоні — обставини". Того ж дня ляйтенанта І. Стрельнікова вбито.

„Известия" пишуть на цю тему, проводячи паралелю між княжим Дніпром і подіями на чужій Уссурі: „На високий берег Дніпра привела жінку тривога та біль її серця. Несе вода плач Ярославни за своїм командиром. А на запорошеній дорозі міряє верстви драгунський полк, і в стомленому візку сидить стомлена жінка — дружина командира... Скільки їх було, скільки їх ще буде, отих річок, що несуть на своїй воді плач Ярославни? Замість Дніпра — Уссурі. Не минуле сторіччя, а сучасне. 2-го березня. І все та ж сама Русь, маленький острівець Даманський, і вічна, як земля, дружина командира".

Після такого плутаного оспівування „дружини командира", поєднання Дніпра з Уссурі, нашої княжої історії з московськими драгунськими полками і боєм російських комуністів з китайськими комуністами, „Известия" не посоромились признатись, що „Ліда вже попрощалася з ним біля братської могили. Цей дім був колись домом ст. л я й т е н анта Стрельнікова. Через кілька хвилин він спорожніє... Все, що вона мала, принесла на цей кордон і тут залишила. А тепер час іти. На заставу Нижнє - Михайлівське призначено вже нового начальника. Він ось-ось прибуде".

20-річну Ліду з дітьми виселили з будинку. Вона переїхала до родини вбитого чоловіка, опинившися віч-на-віч з чужими людьми. У репортажі навіть не висловлено співчуття тій „дівчині із села Ластівка". Зате московські „Известия" використали і цю трагедію для великодержавно - шовіністичного змішування понять української Руси і московського творива Росії, української княжої історії з царськими драгунськими полками, а Дніпра — з китайською рікою Уссурі... У репортажі немає згадок про комунізм, Леніна, колгоспи та інші аксесуари большевизму, лише криком кричить народоненависницький російський шовінізм, обурений тим, що знайшлася сила, яка порушила імперський кордон і, здається, готується порушити його значно поважніше.

Шкода молодої матері Ліди, яка „пташкою вилетіла з рідного гнізда з гарною назвою Ластівка і домом якої став скелястий берег Уссурі". Шкода, як людини і як українки.

Леонід Полтава

В Україні не тільки населення, а й „провідники" серйозно стурбовані нестачею води

Київ. — Метеорологи повідомили в днях 21-24 березня про те, що в більшості річок України, де ще є легкі морози, помітний великий спад рівня води, а на півдні України треба сподіватись нових сильних бур. Газета „Молодь України" з 23 березня опублікувала статтю науковця В. Гайдученка під наг. „Проблема склянки води? . .", в якій сказано: „Нестача води з кожним роком дається взнаки". За обрахунками фахівців, у 1975 р. нестача води лише в районі Донецького басейну становитиме — для індустрії і для жителів — астрономічну цифру в один мільярд тонн. Якщо води не буде „десь роздобуто", то там, як і в кількох інших районах України, буде посуха, що веститиме до творення пустелі. Науковець пише, що надії на очищування морської води від солей і досі не оправдують себе, бо один літр такої опрісненої води коштує в 300 разів дорожче, ніж літр природної фільтрованої води. Інститут ґеографії АН УССР попередив, що „через 20-30 років всі більш-менш надійні джерела води в нашій країні вичерпаються". Попередження особливо стосується України, найбільше її південно-східного району, де й раніше були посухи, а тепер проходять пилові бурі. Порушення природнього бігу Дніпра та інших річок України, ерозія ґрунту, безгосподарне вирубування лісів тощо призводять до краю катастрофи, хоча про це автор статті виразно не пише, лише закликає всіх господарників „робити пошуки", не занечищувати існуючих джерел води, річок, ставів тощо. Тим часом, „очищування одного кубометра забрудненої води коштує підприємству до 50 копійок", і тому підприємства воліють платити постійні штрафи за спускання бруду у воду, аніж очищувати ті бруди.

ГОЛОС ЧИТАЧА

ПРО ЄПИСКОПА ЯНА ГІРКУ І ПРО ЦЕРКОВНІ ВІДНОСИНИ НА ПРЯШІВЩИНІ

З цікавістю прочитав я спогад о. І.Б., ЧСВВ та симпатично змальований ним профіль нового єпископа Пряшівської єпархії, преосв. Яна Гірки („Свобода" з 14 березня 1969 р.).

Автор [шкода, що скривсь за криптонімом], очевидно, має право популяризувати постать нового єпископа цієї стародавньої української греко-католицької єпархії. Тільки що в обличчі того, що новим єпископом Рим призначив словака, до того в дуже дивних умовах, ми маємо право сумніватися, чи правильні такі погляди о. І. Б.:

„Отже, зваживши всі ці прикмети його характеру, я певний, що Ватикан зробив дуже влучний і щасливий вибір, головно беручи до уваги нинішню складну і загострену церковну, національну та соціяльну ситуацію на Пряшівщині".

Прикро вражає, що о. І.Б. зовсім не згадує того, що Пряшівська єпархія, в якій відновлено діяльність Греко-Католицької Церкви, мала свого єпископа в особі звільненого з тюрми в 1967 р. Преосв. Кир Василя Гопка. Він, будучи єпископом-помічником св. пам. Преосв. Павла Гойдича, який помер у 1960 р. в Леопольдівській тюрмі, мав нормально право наслідства. Коли влітку минулого року почали відновляти греко-католицькі парафії на Пряшівщині, цю акцію стали монополізувати собі римо-католики і кілька пословачених священиків на чолі з о. д-ром Яном Мурінóм. Вони й утворили свій „Акчний комітет" та подібні комітети на місцях й усунули Кир Василя від адміністрації церковними справами та від усякого впливу на церковні відносини. Словаки на Пряшівщині, в Римі і Торонті почали поширювати неправильні вістки, що Владика Василь морально заломаний, хворий, нездатний правити єпархією тощо. Послідовно, різні чинники стали вживати заходів, щоб іменовано іншого єпископа. Всі ці інсинуації і фальшиві інформації про Єпископа-Мученика були лише частиною великої змови, про що скажемо пізніше.

Але ще дещо фактів. Минулого літа перебував у Чехо-Словаччині Високопреосв. Кир Григорій Букатко, приглядався місцевим умовам, розмовляв з Владикою Василем та іншими. Його реляції до Ватикану були, здається, інші, як ті, що їх подавали словацькі шовіністи. В грудні ще викликано Кир Василя до Риму. Всі ті, з ким він розмовляв, в тому числі і з закарпатськими єпископами з Америки, набрали також інше враження, як те, що твердили словаки, а саме,що він може і бажає зайнятися своєю паствою, від якої був відділений 17 років. Проте, в Римі вже тоді запало інше рішення.

Східня Конґреґація, яка від деякого часу веде виразно свою політику в некорисному для нас напрямі, зробила інакше. Вперше за 150 років, відколи засновано Пряшівську єпархію для українців-русинів, призначено для неї єпископа-словака. Водночас уперто замовчується про долю і майбутнє Кир Василя Гопка. Правдоподібно, його залишать у монастирі, а Курія може ще його іменувати почесним архиєпископом. Така практика добре відома . . .

Але одне залишається фактом: під пресією або й незалежно від неї, Рим вчинив чергове потягнення, яке глибоко кривдить нас, українців, і то навіть у той час, коли в Східній Конґреґації сидить на відповідальному пості наш земляк, о. монс. Міляник.

В січневому числі паризької „Культури" появилося інтерв'ю із словацьким промисловцем - мільйонером С. Романом і єпископом М. Руснаком з Торонта, яке кидає деяке світло на акцію словацьких кіл щодо наших пряшівських братів. Єп. Руснак заявив про стан на Пряшівщині таке:

„Ординарія [єпарха] немає. Повернувся із заслання вимучений недугою і виснажений 70-річний суфраган [єпископ-помічник], але маю поважні сумніви, чи він зможе виконувати свої обов'язки. Очевидно, вживаємо заходів у Ватикані для іменування нових єпископів."

Вже згадано, що характеристика Владики Василя Гопка єпископом Руснаком тенденційна. [До речі, інтерв'ю в „Культурі" сповнене шовінізму, перекручування історично-культурних фактів щодо українців-русинів Пряшівщини; шкода, що досі мало-хто зареаґував на нього].

Про ролю словаків-еміґрантів у словакізації українців на Пряшівщині пише і православний журнал з Пряшева „Заповіт св.св. Кирила і Методія" (грудень 1968 р), де згадується, що коли С. Роман, „урановий король" з Канади, відвідував минулого року Словаччину, то його цікавили не так торговельні справи, як доля Греко-Католицької Церкви. Зрештою, він сам про це ясно говорить у згаданому інтерв'ю „Культури". Значить, впливи мільйонерів у Ватикані і Братиславі вирішують долю нашої Церкви, а може й народу на Пряшівській землі.

Про те, що і в Словаччині різні чинники намагалися осягнути іменування словака єпископом, є натяки в пряшівській газеті „Нове Життя" (30 листопада 1968 р.). А. Ковач пише, що ті, хто змагався за відновлення Греко-Католицької Церкви, „тепер вже не турбуються про долю законного єпископа д-ра Гопка, хоч за його реабілітацію криється ви-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-р С. Самбірський

ВРАЖЕННЯ З ЕВРОПИ

(7)

Цікаві під цим оглядом радіовисилання з Західнього Берліну до Східньої Німеччини: в них не вживається таких слів, як комуніст, совєтський чи російський, а тільки партія, режим. При тому Східню Німеччину береться в оборону перед експлуатацією Совєтським Союзом.

Вертаємось до Західнього Берліну. Переходимо таку саму гостру контролю, як і при в'їзді. Подивляємо тих людей, які залишились там, щоб працювати й боротись. Мої американці заявили, що не хотіли б там жити.

У Західньому Берліні називають комунізм російським троянським конем, що згідно з засадою „діли і пануй" спритно поділяє народи на комуністів і антикомуністів.

Будучи в Берліні, ви відчуваєте, що це — центр Европи. Ви зустрічаєте людей із Скандинавії, Італії, Еспанії, Югославії, Британії, Ірляндії, СССР . . . Так само залізничні лінії ведуть з Берліну в усі країни Европи. Стає дивно: чому німці при такому сприятливому геополітичному положенні не створили европейського комонвелту на взір англійського або чому не стали колоніяльною потугою? Були і на цю тему дискусії.

Виходить, що німці не вміють володіти над народами, не вміють їх собі з'єднати. Пояснюється це очевидно їхньою духовістю: еґоїзмом, перевагою національних елементів над універсальними (от хоч би в музиці Ваґнер — Верді) і педантерією — часто порядок для самого порядку.

Наполеон, коли його спитали, що він зробив би, якби заволодів Палестиною, відповів: „Наказав би відбудувати храм Соломона". Тобто постарався щось зробити для завойованого народу, щоб собі його з'єднати. Під цим оглядом велику гнучкість виявили в своїх колоніях англійці, мавши на цілі передусім господарський визиск, а не англізацію (ґерманізаційний тиск в Австрії довів до її розпаду). Також далеко хитріші росіяни, що стосують у своїх колоніях дві тактики: одна — виховувати з даного народу вірних яничарів і з їх поміччю володіти над даним народом; друга — непокірних нищити або ізолювати в непрохідних нетрях Сибіру.

Певні зміни у німецькій духовості можуть зайти внаслідок великого напливу людности з колишніх німецьких теренів.

Майбутність Німеччини у її не військово- імперіяльній, а науковій, технічній та промисловій експансії.

Наприкінці треба ще похвалити радних Західнього Берліну за те, що подбали про окремий проїзд для роверів. Роверова стежка тягнеться вздовж хідника на кожній більшій вулиці. Відповідно до цього перебудовано роги хідників.

У Західньому Берліні і взагалі в Европі нема жадної американської організації, що допомагала б туристам із ЗСА інформаціями та зв'язками. Цю справу вже обговорювано в Конґресі, але покищо американський громадянин у широкому світі залишений на власну долю і власну ініціятиву.

Західній Берлін — це твердиня, що стоїть на сторожі незалежности своєї батьківщини й всієї Західньої Европи.

В і д е н ь

До Відня, столиці Австрії, наближався я з великим зворушенням. Оце мав побачити місто, оспіване у піснях та відтворене у славних вальсах Штравса. Відень відомий в історії своєю обороною перед турками, в якій відзначився у к р а ї н с ь к и й шляхтич Кульчицький. Відень був свого часу державною столицею для західньо-українських земель і трибуною для їх послів. Він був осідком багатьох українських товариств і організацій і вже силою свого географічного положення пов'язаний з Україною.

Отож, доїжджаю до Відня. Мій супутник австрієць, торгівець мистецькими виробами, показує мені з вікна Дунай. Дивлюсь і очам не вірю: ріка видається мені зовсім малою. Але він пояснює, що це омана, бо в дійсності має він тут 200 метрів ширини і досить рвучкий. Вода в Дунаї якась особливо синя і надає синьої барви всій долині. Тепер я розумію, чому в піснях називають його „синій Дунай".

Відень досить живе місто. На вимощених квадратовими брилами вулицях дуже багато авт, які створюють більший шум, ніж авта в Чикаґо. Тут і там видно цвинтарища старих автомашин. Віденці вже здають собі справу з того, що зі старого, спокійного і поважного Відня вже й сліду не лишилось.

В Західній Европі та сама погоня за грішми, що і в Америці. Постає острах: що станеться з Европою, коли б прийшла поважна господарська криза? На це тривожне питання відповідають так: до того часу режим у Совєтському Союзі еволюціонує або заломиться і — настане відпруження. А коли б цього й не сталося, то економісти потраплять запобігти кризі і не допустити до господарського провалля. Отож знавці ситуації настроєні назагал оптимістично і вірять у творчий дух е в р о п е й с ь к о ї цивілізації, створеної на базі вільної приватної ініціятиви та індивідуальної творчости.

Одного дня, вільного від занять у Лінґвістичнім Інституті, наша група вирушила оглянути місто. Нашою провідницею була віденка, абсольвентка високої театральної школи і знавець модерних фільмів.

Насамперед вибралися ми у відомий Шварцвальд, щоб подивитись на Відень з гори. З Каленберґу розкривається панорама міста, що лежить у дунайській долині на узбіччі Альп. Звідси виглядає воно дуже гарно.

Відень начисляє тепер 2 мільйони населення і є великим фінансовим обтяженням для малої Австрії, що мусить на його утримання доплачувати. Стилем своїх домів, зокрема крамниць, він нагадує Львів. Деякі частини міста виглядають неначе старший пан у зношеному елеґантному одягу.

Наша артистка запровадила нас до Стефансдому. Ця славна катедра під час війни вона була пошкоджена ,але тепер повністю відбудована. Її чиста ґотика викликає у глядача мистецьку насолоду. Довкруги катедри стоять фіякри, в яких туристи їздять оглядати Відень.

Віденський Рінґ — це парадна алея з водограями, що оточує перший бецірк. Коло Рінґу містяться Бурґтеатр, опера, парлямент, музеї . . .

Глибоке враження справив на мене Гельденпляц, побудований всього лише за 6 років перед першою світовою війною. Цей будинок і пам'ятники довкруги нього створюють атмосферу для подиву та призадуми. На одним із пам'ятників знаменний напис: „Юстіція реґнорум фундаментум" — справедливість є основою володарів. Прочитавши цей напис, я подумав: німецька меншість в Австрії від 1866 року верховодила і не була справедлива супроти інших народів цієї держави. Тому Австрія розпалася . . .

Звідти пішли ми до городу рож і до пам'ятника королеви Єлисавети, що її замордував якийсь божевільний. Про цю подію свого часу зложено пісню навіть у Галичині.

(Далі буде)

Степан Куропась

ЧИКАГІВСЬКА ХРОНІКА

Річні Збори Дому УНСоюзу відбулися в п'ятницю 28-го лютого. Зі звітів Управи, яку очолював гол. рад. Тарас Шпікула, виходить, що минулий рік не був добрим, коли ходить про фінансову ситуацію. Околиця, де живуть українці і де є Дім Союзу, переходить інтеграцію, вартість домів падає і багато українців мандрує на північ і захід. Новим центром мандрівки є містечка Палатайн і Вуд Дейл. Тому Дирекція Дому була змушена продати роговий апартаментовий будинок з поважною втратою, а лишила собі малий будинок, де міститься союзовий клюб і де приміщені чотири відділи УНСоюзу, а саме 106, 125, 221 і 379. Присутніх 20 людей вибрали ту саму управу. Збори були спокійні і ділові.

Окружний Комітет відділів відбув Річні Збори, у висліді яких голову округи гол. контр. Івана Іванчука замінив Микола Олек з 22-го відділу. Шістдесят делеґатів з 21-го відділу вислухали звітів управи. Минулий рік позначився більшою активністю в порівнянні з попереднім роком. Відбуто 3 імпрези, найбільшою було 75-річчя „Свободи". Фінансовий бік імпрез був задовільний, бо каса минулого року зросла.

Із живої дискусії треба вносити, що хоч не дійшло до повного замирення на терені УНС, обі т. зв. сторони обіцяли працювати в передконвенційній кампанії, бо 8-ме місце Чикаґа з початком 1969 року не є гідним великої 10,000-ої союзової громади.

Панахида за сл. п. українських генералів Капустянського і Вовка відбулася в православному соборі св. Володимира 2 березня. Ветеранські делеґації ОбВУА, СУВ, УПА і Вільного Козацтва з прапорами віддали шану генералам, що відійшли з поля акції, на якому провели ввесь свій вік. Отець декан Білецький мав з того приводу коротке слово. Перед панахидою наступила присяга новообраного уряду парохії, який очолив Ч. Пелюхівський. Самі молоді люди взяли пости в уряді на 1969 р. Довгі роки уряд очолював орг. УНСоюзу Микола Ткачук, якого вшанували титулом почесного голови.

На річні Збори 252-го відділу, на які запросив мене секретар Степан Маланчук, прийшло всього 6 осіб і організатор Микола Ткачук. Члени приходять, платять і відходять. Нема заінтересовання, нема життя і секретарі безсильні. Щоб збудити заінтересовання і життя по відділах, треба програми, цілей, треба вертатися до оригінального статуту, який зложили основоположники. Відділ, про який мова, росте завдяки секретареві, а коли ходить про відділові збори, то їх нема навіть по великих відділах, нема їх навіть на відділових ювілеях. Куди лише я зайду, питають мене, коли ж нарешті буде в нас Союзівка, місце для молоді і 10,000-ої союзової громади? Ясно, що обіцянками довго жити не можна, треба „іньскції в рам'я". Тому по відділах на річних зборах перебирають ту саму управу, бо нема охочих на уряди, а деколи нема охочих урядовців зробити місце другим!

„Добрий інтерес" — комедію Куменка, поставлено у нас на сцені школи св. Миколая — аматорським гуртком парохії Різдва Богородиці зі середнього Півдня. Шкода, що лише 150 людей на велику громаду зволили прийти на імпрезу, не прийшли навіть місцеві священики. А шкода, бо аматорам треба не лише матеріяльної, але й моральної сатисфакції. Вони хочуть бути певні, що їх труд громада належно вміє оцінити.

Чотири дії комедії тримали глядачів в напруженні, по якому вибухав сміх вдоволення. Аматори були собою, віддавали свої ролі природно, роблячи враження дійсних акторів. В головних ролях були всі союзовці. Антін Куца і Оля Маланчук з дочкою Марусею розвеселяли людей своїми ролями. В комедії взяли участь з тих, що я міг запам'ятати, панове Ґут Матичак, Костик і Чура. Проф. Оренчук приготовив виставу, проф. Федорів декорації, а о. Лавринюк, уродженець Бразилії, був добрим опікуном і зв'язковим гуртка.

Опера „Анна Ярославна", яка буде виставлена в Ню Йорку і Філядельфії в днях 24-25 травня, для відзначення 75-річчя УНСоюзу, має бути в Клівленді і Чикаґо в днях 29-30 листопада. Як все піде добре, Чикаґо достойно відзначить Ювілей Батька Союзу імпрезою, що її організує славний український музик д-р Антін Рудницький.

В головних ролях опери виступають Марта Кокольська, Андрій Добрянський, Галина Андреадіс, Лев Рейнарович, Іван Гош, Рома Прийма - Богачевська, і хор „Кобзар" з Філядельфії. Всіх учасників вистави біля 65 осіб.

Український Республіканський Клюб мав вибори на 1969 рік, у вислідї яких гол. рад. Мирон Куропась був переобраний на голову Клюбу. Республіканська партія виграла вибори в стейті і в Америці. Читаємо в газетах, як наш през. Ніксон і губ. Оґілві призначають різних людей на становища, призначають навіть таких, які були проти них. На жаль, не знаходимо українських людей серед тих, що займають становища, опорожнені демократами. Треба акції республіканських клюбів, треба пригадати республіканцям, що українці заслуговують на вдячність і кілька важливих позицій в адміністраціях стейтів і держави. В тій справі будуть скликані збори клюбів до Клівленду.

Золотий Ювілей Капелі Бандуристів в Дітройті мав теж численну репрезентацію з Чикаґа. Ансамбль Бандуристів ОДУМ в складі 48 членів та багато приватних людей взяли участь у величкому здвизі бандуристів в авдиторії Форда в Дітройті. Як в 30-тих роках американська і канадійська Україна віджили з приходом маестра Авраменка і його танків, так в 60-их роках бандура завойовує тіла й душі українців на цьому континенті. Танки і бандура — це найкраща програма для молоді, якій треба українського виховання в країнах українського поселення. Чикаґівські учасники цієї великої імпрези кажуть, що те, що вони бачили на сцені авдиторії Форда, є запевненням, що наша дума, наша пісня не вмре не загине — і з ними буде жити теж американська і канадійська Україна.

Студенти запрошують

Українська Студентська Громада в Ню Йорку скінчила останнє приготування до конференції, присвяченої українському шкільництву в Америці. З усіх даних виходить, що це буде найважливіша конференція яку колинебудь дотепер приготовляло це рухоме студентське товариство.

„Ми — каже представник Підготовчого комітету конференції — хочемо винести з цієї конференції цілком конкретні успіхи-результати. Ми довго до неї приготовлялися і думаю, що люди будуть приємно заскочені нашою роботою. В нас є на поготові кілька несподіванок. Ця конференція має доказати українській громаді, що українське студентство є морально приготоване до того, щоб активно долучити свої сили до тих, які вже працюють на полі українського шкільництва і внести в їх працю свій ентузіязм і нове розуміння проблематики. Правда, ми з деякою тривогою очікуємо неділі, бо не знаємо, як наші батьки приймуть нас і наші ідеї і чи ми знайдемо з ними спільну мову".

Конференція починається о год. 2-ій в Народнім Домі в Ню Йорку. В програмі передбачено три короткі доповіді старших громадян та кілька студентських виступів. Але головною частиною програми буде проголошення студентських пропозицій в справах шкільництва і спроба знайти людей, які хотіли б їх здійснювати.

Н. Н.

У ХАРКОВІ БУДУЮТЬ ЖИТЛОВИЙ ДІМ НА 18 ПОВЕРХІВ

Десятки 9-типоверхових домів є в Харкові, особливо в районі Салтівського масиву, нового житлового району міста, „Радянська Україна" з 22 березня сповіщала, що незабаром там же розпочнуть будувати перший у Харкові 18-поверховий дім „з монолітного бетону". Салтівський житловий масив має бути зданий в експлуатацію до кінця 1980 року.

В Бруклині - Північ відзначили Шевченківські Роковини

Комітет Об'єднаних Організацій в Бруклині - Північ влаштував 23 березня в залі Українського Народного Дому Концерт для відзначення Шевченкових Роковин.

Програму започатковано відспіванням американського державного гимну та „Заповіту" Т. Шевченка, яке виконав хор церкви св. Духа під дир. маестра Лева Рейнаровича.

Святкову промову виголосив відомий промовець парох церкви св. Духа о. Николай Вояковський. Промовець згадав про давню волю України та про те її поневолення, яке бачив Шевченко, і проти якого він так горяче виступав у своїх вогненних творах. Т. Шевченко — це не тільки найбільший український поет, це найбільший український державний муж це геній України, який вірив, що „встане Укрраїна". Промовець показав, що впродовж десятьох мінут можна багато сказати про Шевченка, що в напруженні тримало повну залю слухачів.

Відомий оперовий співак Лев Рейнарович відспівав „Ой чого ти почорніло" та „Ой Дніпре мій Дніпре". О. Гусаковська віддеклямувала Шевченкову поезію „Не гріє сонце на чужині". Згаданий вище хор виконав „Дніпро реве", „Сонце заходить", „Садок вишневий" та „Ой у саду у саду".

М. Домбровська віддеклямувала „До Основяненка".

Юнацтво СУМА виконало інсценізацію Шевченкової поеми „Сон". Ролю Гетьмана виконав п. Іван Бандура.

При фортепіяні була пані Л. Пелех - Турцер.

Присутні щирими оплесками дякували всім виконавцям за дуже добре виконані пункти програми.

При підготовці цієї імпрези найбільше напрацювався маестро Лев Рейнарович.

Лу.

$100 на інвалідів

В Чикаґо помер 10-го березня 1969. бл. п. Антін Зборик, уроженець м. Долини в Західній Україні, учасник 1-ої світової війни, а відтак член кол. хорунж. УГАрмії, кол. директор скарбових урядів в Західній Польщі, активний член українських громадських і церковних організацій на еміґрації в Західній Німеччині, а відтак в Чикаґо, добрий Союзівець, член 379 Відділу св. Юрія і 106 Відд. св. о. Николая УНСоюзу, голова Українсько-Американського Клюбу в Чикаґо, член Дирекції Федер. Кред. Каси „Самопоміч", Ліґи А.У.П. — УККА, Об'єднання б. Вояків УАрмій фінансовий секретар Дирекції Дому Відділів УНСоюзу, кол. голова Т-ва Божого Імени Парохії св. о. Николая і ін. організацій.

Похорони Покійного відбулися в суботу, 15 березня ц. р. з Похор. Заведення Музики і Сина до Катедри св. о. Николая, а відтак на цвинтар св. Николая, при участи великого числа громадян.

Під час поминального обіду після похоронів того ж дня приявні зложили на заклик мец. В. Нічая датки на потреби інвалідів українських армій в сумі 100.00 (сто) долярів.

Т. Ш.

ПРО ЄПИСКОПА ЯНА ГІРКУ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

шукування, здасться, ,надійного' кандидата з рядів словаків".

„Чи свідомий о. І. Б. і дехто з ним, які радіють із наявного стану на Пряшівщині? А під проводом словацького єпископа жахлива словакізація 150-ох тисяч наших земляків ще більше посилиться.

„На наших очах відбувається чергова драма (якщо не її останній акт!), на ім'я якій: винищування народу.

Вже крайня пора перестати всім нам говорити про „братній і близький нам народ", коли цей народ переходить у своєму шовінізмі межі всього нормального. Якщо дехто з нас не має сміливости назвати речі на ім'я й боротися проти словакізаційного наступу, то нехай хоч мовчить і не прикриває сумну дійсність самообманними тирадами про стан нашої Церкви на Пряшівщині.

Всч. о. І.Б. повинен би радше взяти собі до серця те, що пише українська пряшівська інтеліґенція, яка там бореться за „бути чи не бути" нашої національної меншости:

„Чомусь нікого не турбує, що русини-українці ллють кров за віру Христову [натяк на міжусобну боротьбу між православними і греко-католиками в процесі „реабілітації" — В.М.], а ,нові' греко-католицькі священики кажуть казання в наших селах по-словацьки". („Нове Життя", 30 листопада 1968 р).

Напевно о. І.Б. добре поінформований і про цей аспект наших справ на Пряшівщині, але воліє чогось про них мовчати. Так, як багато його співбратів мовчать про незавидний стан наших церковних справ і по цей бік океану . . .

Василь Маркусь

„СІНЯВОНАЯ СЯСТРА УКРАІНЫ" РЕМСТВУЄ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

статуту": „А писарь земский маеть по-руску литерами и словы рускимі вси листы и позвы писати, а не иншимъ языкомъ и словы". О-це разом з тим і зразок цієї мови. Що тут українське, а що білоруське? Тож цілком слушно більшість дослідників уважають її білорусько-українською мовою. З огляду на це і важко визначати національну приналежність літературних пам'яток цієї доби за мовними ознаками.

Тим то й маємо в наукових дослідах таке явище, коли ті самі літературні пам'ятки одні дослідники вважають білоруськими, а знов інші — українськими. Щоб вийти з такої скрути, автор праці „Гісторыя беларускай літературнай мовы", т. І. Мінськ, 1967 р., А. Журавський національну приналежність пам'яток визначає за... місцем написання. Алеж це географічна, а не етнічна ознака! А. Журавський визнає, що це була спільна для білорусів і українців мова, але він уважає її... білоруською, українці нібито тільки прийняли її до вжитку. З огляду на цей хибний погляд цю його працю й заатакувала українська лінґвістка Л. Гумецька в рецензії, надрукованій у журналі „Мовознавство", ч 4 за 1968 р., заперечуючи цей „білоруський імперіялізм". Звичайно, Гумецька таких слів не вжила, але критикує вона цю концепцію досить гостро. Москва ж дозволяє залежним від неї народам так чи так „сваритись" між собою, а тюрків у Середній Азії і зовсім розсварює, не дозволяє вона сперечатись тільки з москалями, боротися з їхнім загарбництвом.

Але, взагалі кажучи, чи варто нам, білорусам і українцям, сваритися у зв'язку з цієї у багатьох відношеннях справді спільною спадщиною, якою трудно ділитись? Тут же треба мудрого Соломона, щоб вирішувати, якої матері це діти! Я кажу це не в такому значенні, як кажуть росіяни про пам'ятки XI-XII ст.ст., зокрема про „Слово о полку Ігоревім", яке було створене тоді, коли російської (московської) народности як такої ще й не було. А білоруси ж і українці жили одночасно спільним культурним життям у Великому Князівстві Литовському на протязі декількох сторіччів. Отож, кажу, чи варто аж так гостро сваритися про це будь-що-будь тільки історичне добро?

Але ми, українці, могли б тепер порушити інше питання, сучасне, живе, зв'язане вже з білоруським „імперіялізмом", питання про безпідставне прилучення Берестейщини до Білоруської республіки. Якщо в цій справі „зазирнути" до наукових праць та мап, то скрізь і всюди можна побачити, що це етнографічно український край. А от білоруси його загарбали! Чи це не „імперіялізм"? І ніхто з білорусів ані пише про цю несправедливість і кривду для тамтешніх українців, яких проти їхньої волі роблять тепер білорусами! Можна згадати б ще й Пінщину, яку прилучено до Білоруси, хоч вона й тяглася до України, як про це свідчить хоч би творчість там народженого, недавно померлого талановитого українського письменника Федора Одрача.

Проте я не збивав би з приводу цього „білоруського імперіялізму" великої бучі. Усім же відомо, що до такого розмежування не причетні ні „засць" (українці), ні „жаби" (білоруси), бо це вчинив той хижак, що намагається тримати в своїх пазурях не тільки Берестейщину та Пінщину, а й усю Україну та всю Білорусь. Він же й назву першого краю змінив на свій штиб — це вже „Брестщина", а оте видання „Литовського статуту", що на нього покликається добр. Будаїч, видано не в білоруському, а в російському мовному оформленні („Статут" перекладено на російську мову, передмову й коментарі теж написані по-російському), хоч і зроблено це під фірмою Білоруської Академії Наук та руками члена Литовської Академії Наук.

Як відомо, не інакше повівся цей хижак і з Литвою. Передавши спочатку м. Вільну і Віленський край Литовській державі та проголосивши на ввесь світ, що от, мовляв, нечуваний в історії факт, коли велика держава самохіть передає місто й територію малій державі, він, цей московський хижак, через деякий час загарбав собі і Вільну, і всю Литву. Цей „лицарський жест" литовці висловили тоді в гумористичній формулі, крізь яку блищали сльози: „Вільна ваша — Литва наша" (я чув цю „формулу" від одного литовця вже на еміґрації). А тоді, незалежно від цієї „формули", написав у „захалявному" вірші: „Хоч ми й великі, але ми й добрі: Литві ми Вільно віддали, але для того, щоб разом з Вільном і всю Литву собі забрать".

Після останньої війни Москва приєднала завойовану Східню Прусію через голову Литви до Російської федерації. Якщо згадати ще виселення татар із Криму і приєднання його до України, акт, що за нього український нарід не може відповідати, то стане ясно, що все це тільки різні кишені Москви, з яких і в які вона може так чи так перекладати хоч би й не своє добро. Отож, братове білоруси, не сварімось за те, за що не варто сваритись! Нема причини, щоб ми одні на одних ремствували.

І я закінчу цю статтю щирим покликом: „Живе Беларусь!" Нехай живе „сінявокая сястра Украіны" Білорусь! Думаю, що й свідомі нашого однакового становища білоруси бажають цього самого й Україні, бо її визволення — це передумова для визволення й їхнього народу.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями та Земляками, що 25-го березня 1969 року у Філядельфії, Па. відлинула у Вічність наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА, ТЕТА та ШВАҐРОВА

бл. п.

ОЛЬГА з ОНУФРЕЇВ НІМЧУК

урожд. 10-го серпня 1909 р. у Станиславові, учителька-виховниця, б. управителька школи в Ямній, довголітня членкиня церковних та світських товариств.

ПАРАСТАС в п'ятницю, 28-го березня 1969 р. о год. 8-ій веч. у пох. заведенні при 858 N. 22 вул. (Brennen), Філядельфія, Па.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ в суботу, 29-го березня 1969 року о год. 8:30 р. до церкви св. о. Миколая при 24-ій і Попляр вулицях, а відтак перевезення Тлінних Останків на цвинтар у Факс Чейсі.

Горем прибиті:

муж — МИКОЛА
син — МИХАЙЛО
донька — Марія
сестра — МАРІЯ ЛУЦІВ з чоловіком БОГДАНОМ та сином ЮРІЄМ
Сестри з родинами в Україні
та дальша Родина

Праця
HELP WANTED MALE

Plastic Mold Makers Tool & Die Makers

Our Company Has Openings for Experienced Men. Wages, Benefits, and Job Security Have All Been Improved Recently. Overtime is Available.

APPLY IN PERSON
8:30 to 3:30 Monday thru Friday.

8:30 to 12 Saturday or Call for Special Appointment

Stokes-Trenton Inc.
150 Enterprise Avenue
Trenton, N.J.
(609) 396-9809

Телефонувати "collect"
(312) 238-8384

Потрібно КРАВЦЯ

до модерної крамниці чоловічого одягу. Англійська мова конечно потрібна. Платня за згодою.

PETERS FASHIONS FOR MEN
1734-36 W. 87th Street
Chicago, Ill. 60620
BE 8-8384

WORKERS
Sheet Metal - Power Brake And Power Press Operators. Also Power Shear Operators. Paint Sprayers and also General alround workers. Excellent salary, good potential. English necessary.
Valiant Metal Products
42-12 — 13th St.
Long Island City
An equal opportunity employer.

Праця
HELP WANTED MALE

WANTED
Toolmakers

REQUIRED for automotive parts supplier located 75 miles northwest of Toronto in the heart of the skiing and vacation area. Experience on air-operated machines is desirable. All benefits paid 100% by company. Apply in writing to Mr. S. Coe — Plant Superintendent.

TRIM TRENDS CAN. LTD.
Victoria Street
Dundalk, Ont. Canada

POSITIONS NOW AVAILABLE
at our
New Maintenance Center

GREYHOUND

Mechanics
Body Workers
Painters
Electricians
Upholsterers
and
Helpers

Free Travel Plan
Retirement Plan
Full Benefit Package
Apply Supt. Maintenance Cntr.
2nd Flood
525 11th Avenue
(40-41 Sts.) N.Y.C.
An equal opportunity employer

ДО ВИКІНЧУВАННЯ МЕБЛІВ
Досвід, праця внутрі. Англ. мова, також досвідчені "sanders". Наші робітники мають добру платню, постійну працю, приємні умовини.
M. Jofe & Sons
290 Junius Street
Brooklyn, N.Y. DI 6-2404

BUS DRIVERS and MAINTENANCE HELP
Загальна праця до всього. Постійна праця, приємні умовини, до Country Club. Платня за згодою.
Lido Golf Club
Lido Blvd., Long Beach
Call (516) TU 9-9100
Mr. Burk

Праця
HELP WANTED MALE

Maintenance Helpers

Plumbing, Electrical Mechanical. Experience in Factory. Steady work.

$2.00 Hour
Call Mr. HAYES
(212) 255-8677

WAREHOUSE MAN
Full time, also a Truck Driver with the world's largest Co. in its field. Seeks reliable Men to grow into our Co. Warehousemen $3.04 per hr & up. Drivers $3.55. Steady employment. Paid holidays, Hospitalization, Medical & Surgical, 2 weeks sick leave, uniforms furnished. For appt. call (201) 567-4400. Equal opportunity employer.

ВОДІЇ ВАНТАЖНИХ АВТ
Добра платня, постійна праця. Приємні умовини. Досв. нагода для відповід. них.
Valiant Metal Products
42-12 — 13th Street
Long Island City
An equal opportunity employer.

ОПЕРЕЙТОРИ
Спеціялізація при металю, праця при залізі і бронзі. Також орнаментальна. Добра платня, бенефіти. Тел. Joseph Biaso Rambusch Decorating Company
(212) 675-0400

FOREMAN — PARTS
Large Interstate Carrier. Excellent Pay & Benefits.
Anchor Motor Freight
Tarrytown, N.Y.
(914) 631-4501
Ask for Mr. PRATTE

MATERIAL HANDLERS
First Shift
DRIVER
Must be dependable, factory experience desirable, steady employment with an excellent opportunity to advance, fringe benefits are provided. Apply in person or call Mrs. Shalkoski
Margon Corp.
2195 Elizabeth Avenue
Rahway, N.J. 201 382-7700
An equal opportunity employer.

Праця
HELP WANTED MALE

SHIP FITTERS & OUTSIDE MACHINIST
(1st class only)
Apply:
BREWER DRY DOCK CO.
2945 Richmond Terrace
STATEN ISLAND, N.Y.
An equal opportunity employer

PRODUCTION WORKERS
Second shift 4 PM to 12:30 PM. Start @$2.10 an hour. Steady work. Near home.
Metal Improvement Co.
472 Barell Ave., Carlstadt, NJ
(201) 935-1800

EYELET TOOLMAKERS
Experienced or Trainee
EYELET OPERATORS
CALL CLY-DEL
756-7264
В кожний день праці від 8 р. — 5 по пол. і зголоситися на 1-шу або 2-гу шифту.

НАГОДА ДОМОВЛЕННЯ
Досконала платня, бенефіти, умовини праці. Зробіть щось приємне для себе, подавіться ще сьогодні.

THE CLY-DEL MFG. CO.
16 Sharon Road
WATERBURY, Conn. 06720
•
Рівні права працюючих.

CUSTODIAN & MAINTENANCE MAN
8:30-5. 5 days a week. No Sundays. Salary $125.00 a week plus benefits.
Temple Sinai
1 Engle St., Tenafly, N.J.
Call (201) 568-3035

MAINTENANCE MECHANIC
Must be experienced. 3rd shift. For Corrugated Plant. $3.39 per hr, .12 per hr shift differential. Paid fringe benefits include: Blue Cross, Blue Shield with Rider J. & Life insurance, & paid pension program.
WESTVACO CORP.
500 9th St., Hoboken, N.J.
(201) 659-6400

Праця
HELP WANTED FEMALE

КЕЛЬНЕРКИ
Денні і нічні шифти. Досвід неконечний. Дається уніформи. Голоситись особисто або тел. (516) 922-9850

HOWARD JOHNSON
6281 No. Hempstead Tpke.
East Norwich, N.Y.
(Рівні права працюючого)

TYPIST — EXP.
For congenial office, 35 hours, $90-95. Nice working conditions.
Amsco School Publications
315 Hudson Street
New York, N.Y. 675-7000

CLERK TYPIST
Pleasant medium size office — Air conditioned. Upper Manhattan Location. Salary $80.00. Hours — 8 to 4:30.
Call Mr. Welch, 534-3778

Праця
MALE & FEMALE

МУЖЧИНИ і ЖІНКИ
до роблення салат, укладання і кухонні помічники до миття посуди. Kennedy Airport. Добра платня + ком. бенефіти. Шифти: денні, пополудневі і нічні. Англ. мова. Тел. від пон. до п'ят. 10 р. — 4 по пол. Тел. (212) 995-3600.

КУХАРІ, -КИ
і помічники. Kennedy Air Port. Добра платня + компанійні бенефіти, шифти денні, пополудневі і нічні. Анг. мова. Телеф. Mon tru Fri 10 AM to 4 PM. Call (212) 995-3600.

РУЧНІ МОДЕЛІ
шляфроків і негліже. Праця з нашими „дізайнерами". Досв. великі бенефіти і платня. Наша компанія є найбільша і найвизначніша в цьому ділі. Гарантія постійної праці. Мусить говорити і читати по-англ.
Call Vanity Fair Mills
JU 2-6767 (Ext.) 747
9 East 45th St. off 5th Ave.
New York City
Excellent location.

FLOOR GIRLS or MEN
To do General Factory Workers. Good pay. Steady. Nice working conditions. Excellent opportunity for right workers.
Excell Home Furnishing
900 Dean St., Brooklyn, NY
Tel.: (212) 857-2023

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
Машини до шиття, і т. д. Гарантія цілий рік постійної праці, модер "air cond." Всі бенефіти.
Excell Home Furnishing
900 Dean St., Brooklyn, NY
Tel.: 857-2023

До винайму

571 Westside Avenue
Jersey City, N.J.
APARTAMENT for RENT
Nice & clean, 4 room, kitchen & bath, gas on gas heat & hot water. See Super, 1st fl. left or call 795-3342. Monthly rent $65.00.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання — це сила

Посмертні згадки

АННА РЕГУШ з роду БУКАЧУК, член Т-ва Верховина — 184 Відд. УНС у Ню Йорку, Н. Н., померла 7 січня 1969 р. в Ню Йорку. Покійна нар. 6 лютого 1893 р. в с. Кобаки, пов. Косів в Україні. Перед Першою Світовою Війною молодою дівчиною прибула до ЗСА. В 1919 р. вийшла заміж за Танасія Регуша. Полишила в смутку сина Стефана, дочку та 6 внуків. Похорон відбувся 11-го січня 1969 р. з укр. кат. церкви св. Юрія на цвинтарі у Флашингу, Н. Н.
Вічна Їй Пам'ять!
Б. Ластовецький, секр.

Real Estate

РЕАЛЬНІСТЬ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДОМИ НА ПРОДАЖ
в гарних, чистих, спокійних околицях
FLUSHING, BAYSIDE, WHITESTONE
BEECHHURST, FRESH MEADOWS
DOUGLASTON, LITTLE NECK
ЗАГАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(GENERAL INSURANCE)
ВИРОБЛЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗВІТІВ
(INCOME TAX PREPARED)
Одиноке українське бюро цих справ у Flushing, Queens, є
SCOPE AGENCY
ДМИТРО ГОРБАЙ
ВЛАСНИК
Телеф. 357-5400
192-12 NORTHERN BLVD.
FLUSHING, N.Y. 11358
Денно від 10 до 7 веч., неділя від 11 до 5 веч.

ІВАН БУНЬКО
ДИРЕКТОР
УКРАЇНСЬКОГО ПОХОРОННОГО ЗАВЕДЕННЯ
(Попередньо при East 5th St., New York City)
ТЕПЕР Є В АСОЦІЯЦІЇ З
METROPOLITAN FUNERAL SERVICE INC.
191 Avenue "A" (Cor. 12th St.) New York, N.Y. 10009
Business Phone: 674-3630 Home Phone: 274-0829
До розпорядження каплиці у всіх дільницях міста.

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі."

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
за новим стилем до 30-го березня 1969 року
за старим стилем до 6-го квітня 1969 року
Зголошення святочних побажань, РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилати до:
"SVOBODA", 83 Grand Street, JERSEY CITY, N.J. 07303

ПОЯВИЛАСЯ ДРУКОМ МОНУМЕНТАЛЬНА КНИГА
ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ
Історичний Збірник УСС
В 50-ЛІТТЯ ЗБРОЙНОГО ВИСТУПУ УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ ПРОТИ МОСКВИ.

Це документальний збірник історичних праць, спогадів, матеріялів, документів, біографій і бібліографії джерел до історії УСС.

Зміст: Вступне слово. Визвольна ідея УСС. Підготова до походу. Стрілецький шлях. Дмитро Вітовський. Маківка. Лисоня. Стрілецька пісня. Документи і матеріяли. Примітки (біографії). Показник імен. Бібліографія джерел до історії УСС.

Об'єм книги 608 сторін великого формату, 72 сторін із 185 світлинами. Гарний папір, люксусова оправа. ЦІНА $12.00.

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами слати на адресу:
SVOBODA, P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Забезпечіться наново, якщо ваша грамота дозріла до виплати. Не оставайте ні одного дня без забезпечення. УНСоюз дасть вам модерне й дешеве забезпечення. Зверніться до нього.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо знову ПАЧКИ до УССР, як і раніше. Стрийк на кораблях закінчений.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

ПЕРЕПИСУВАННЯ НА МАШИНІ
Українською і англ. мовами. Скоро • Дешево • Чисто
Телеф. (212) OR 7-5732

Real Estate

Ресторани, фарми, земля з озером і при „гайнеях", літні і зимові хати, по уиграковних цінах.
Tel. Kerhonkson (914) 626-7692
STEPHAN OLEKSIW
Licensed
Real Estate Broker
Rock Haven Rd. P.O. Box 348
Kerhonkson, N.Y. 12446

Мешкання

Працююча пані шукає ПОМЕШКАННЯ в околиці Народного Дому в Ню Йорку, в чистій камениці. НЕВИСОКО
Як треба заплатить відступне. Дзвонити веч. 383-8134

• Farms & Country Homes •

ЗА НАЙКРАЩИМ КУПНОМ РЕАЛЬНОСТЕЙ ВСІХ РОДІВ
Звертайтеся до:
KOPP of KERHONKSON, NY
(914) 626-7500

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, поліжених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ПОШУКУЄТЬСЯ
ПОМІЧНИКА ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"
ДОСВІД НЕ ПОТРІБНИЙ Тел.: 434-0237

ПРОГРАМА ТУР ШІПКИ В УКРАЇНУ В 1969 Р.

ПІД ОСОБИСТИМ ПРОВОДОМ

Тура #GIT-STA 696 $865.00
Діти до 12 р. — $470.00
8-го ЧЕРВНЯ
ВИЇЗД З М. НЮ ЙОРКУ

9-го червня	Москва — 2 дні
11-го червня	Львів — 8 днів
18-го червня	Київ — 4 дні
22-го червня	Мадрид — 2 дні
24-го червня	Лісбон — 3 дні
27-го червня	Поворот до ЗСА

via TWA

Тура #GIT-STA 697 $865.00
Діти до 12 р. — $470.00
6-го ЛИПНЯ
ВИЇЗД З М. НЮ ЙОРКУ

7-го липня	Копенгага — 1 день
8-го липня	Москва — 1 день
10-го липня	Львів — 11 днів
21-го липня	Сочі — 2 дні
23-го липня	Київ — 3 дні
26-го липня	Поворот до ЗСА

via SAS
Scandinavian Airlines System

ВКЛЮЧЕНА ЛЕТУНСЬКА ЇЗДА ДЖЕТОМ, ГОТЕЛІ, ХАРЧІ, ЗВИДЖУВАННЯ

Тура #GIT-STA 698 $820.00
Діти до 12 р. — $425.00
4-го СЕРПНЯ
ВИЇЗД З М. НЮ ЙОРКУ

5-го серпня	Москва — 1 день
6-го серпня	Львів — 11 днів
17-го серпня	Київ — 2 дні
19-го серпня	Поворот до ЗСА

via PAN AM

Тура #GIT-STA 699 $865.00
Діти до 12 р. — $470.00
29-го СЕРПНЯ
ВИЇЗД З М. НЮ ЙОРКУ

30-го серпня	Москва — 3 дні
2-го вересня	Львів — 10 днів
12-го вересня	Київ — 4 дні
16-го вересня	Поворот до ЗСА

via PAN AM

Всі подані вгорі від'їзди і ціни числяться з м. Ню Йорку. Тарнопіль, Чернівці або Канів чи інші міста можна відвідати за маленькою додатковою доплатою. Також включено 3 рази їдження в СССР. В інших містах снідання і обід.

ТАКОЖ **Тура до Польщі і в Україну** Телефонуйте або пишіть:

SHIPKA TRAVEL AGENCY

5434 State Rd., Cleveland, Ohio 44134 **(216) 351-1700**

В НЮ ЙОРКУ:
ALICE BERWECKY
East Coast Representative
25 Sunset Avenue
Bayonne, N.J. 07002
(201) 436-5804

В КАЛІФОРНІЇ:
MRS. Y. BULCHAK
West Coast Representative
16103 Richvale Drive
Whittier, Calif. 90604
(213) 943-7514

ТАРЗАН, Ч. 6157. Тар зан повірив чужинцеві.

Я рішився допомогти тобі дістатися до цивілізації професоре Плендом... Не можу взяти ризика, що ти не говориш правди... Злі вчені можуть бути готовими знищити цивілізацію...

Даючи віру мені — ти помагаєш цілому світові, не тільки мені.
Ти можеш перейти до історії, як найбільший шпигун світу!

Я — цивілізована людина, науковець, який вірить, що науковці мусять творити тільки добро для людства. Я прикидався злим тільки для того, щоб здобути їх тайни! Мусимо врятувати людство!